

Hazatért Nagyváradra a restaurált Szent Jobb-selyemfestmény

2026/01/24

2026. január 23-án a nagyváradai püspöki palotában ünnepélyes keretek között adták át az OSZK által restaurált, Mária Terézia korából származó Szent Jobb-ereklyét.

[1]

2026. január 23-án a nagyváradai püspöki palotában ünnepélyes keretek között adták át

az Országos Széchényi Könyvtár által restaurált, Mária Terézia korából származó Szent Jobb-ereklyét.

A Mária Terézia királynő személyéhez köthető festett Szent Jobb-ábrázolás arra a selyemkendőre készült, amely Szent István jobbját takarta, amikor az 1771-ben uralkodói közbenjárásra visszaérkezett Raguzából Magyarországra. A római katolikus egyház ezért érintéses ereklyeként tekint az uralkodónő autográf ereklyeigazoló és adományozó szövegével ellátott műtárgyra.

Az ereklyeképet 2025 januárjában adta át restaurálásra a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye az OSZK-nak a két intézmény közötti együttműködés jegyében. A Szent Jobb-ereklye tíz hónapos szakmai munka után tért vissza a nagyvárad egyházművészeti gyűjteménybe, ahol szép számú érdeklődő jelenlétében most tartották meg a sajtónyilvános bemutatót.

[2]

[3]

Böcskei László megyéspüspök megemlékezett az OSZK-val 2024 áprilisában megkötött együttműködési megállapodásról, amelynek kiemelt eleme volt a kettős jellegű ereklye restaurálása, amely egyszerre számít szakrális, érintéses ereklyének és történelmi relikviának, majd szentírási példázattal utalt az ereklye hazatérésének jelentőségére, amikor így fogalmazott: „Megtaláltam az elveszett drachmát”. Beszédében kiemelte, hogy az érintéses ereklye mindig arra utal, „aki mögötte van”, és olyan közkinccs, amelyet meg kell mutatni, mert ezáltal mások is jobban megismerhetik az egyház és a közösség értékeit.

Lakatos-Balla Attila, a püspökség egyházművészeti gyűjteményének vezetője hangsúlyozta, hogy Szent István király tisztelete ősi hagyományra tekint vissza, ugyanakkor kevés hozzá köthető ereklye maradt fenn, és még kevesebb látható helyben. Megfogalmazása szerint a most restaurált darab kivételes műtárgy, amelynek megőrzése különösen nagy szakmai feladatot jelentett. Kiemelte, hogy az OSZK-val fennálló, több évtizedes együttműködés jelentős segítséget nyújt, mivel az ilyen típusú műtárgyak restaurálása csak kevés műhelyben megoldható.

Rózsa Dávid, a magyar nemzeti könyvtár főigazgatója hangsúlyozta: „Mind a nagyváradi püspökség, mind a nemzeti könyvtár küldetéséhez hozzátartozik, hogy megőrizze, gondozza és továbbadja az ezeréves magyar keresztény kultúra legfontosabb kincseit, hogy ezek évszázadok múlva is megcsodálhatók legyenek.” A főigazgató a magyar kultúra napja alkalmából a püspökségnek ajándékozta a Himnusz és a Mátyás király könyvtárából származó Philostratus-corvina egy-egy nemesmásolatát.

Tóth Zsuzsanna, az OSZK főrestaurátora előadásában részletesen ismertette az ereklye történetét, valamint az összetett konzerválási és restaurálási folyamatot. Elmondása szerint a többféle

anyagtípus különleges szakmai kihívást jelentett.

A restaurálás célja az ereklyekép hosszú távú megőrzésének biztosítása volt az eredeti megjelenés és szerkezet lehető legpontosabb megtartásával. A munkafolyamatról fényképes és írásos dokumentáció készült, amely a tárolásra, kiállításra és az ideális környezeti feltételekre vonatkozó javaslatokat is tartalmazza.

Szent István kézereklyéjének története szorosan összefonódik a Nagyváradtól mintegy negyven kilométerre fekvő Szentjobb településsel.

[4]

I. Istvánt halála után Székesfehérváron temették el, majd 1038. augusztus 20-án, a szentté avatás

során koporsójának felnyitásakor jobb karját nem találták meg. A források szerint a karereklyét Mercurcius szerzetes szerezte meg, aki bihari birtokán rejtette el, majd 1084-ben I. László király látogatása után monostor épült az őrzési helyén, amelyről a település a Szentjobb nevet kapta. A monostort 1241-ben a tatárjárás pusztította el; az ereklyét ekkor Raguzába menekítették, ahonnan később kézfej nélkül tért vissza. A kézfej 1771-ig Raguzában maradt, majd Mária Terézia rendeletére került vissza Magyarországra.

A hazahozatal során használt selyemlepel, amelyre az ereklye ábrázolása készült, rajzzal és autográf ereklyeigazoló irattal egészült ki. A kendő darabjaira legalább három azonos kép készült, amelyek közül az egyik Szentjobbra került. A festmény hosszú időn keresztül a szentjobbi római katolikus plébániatemplom szentélyében, a főoltár bal oldalán függött.

A selyemkendő a Szent Jobbkal való fizikai érintkezés révén maga is ereklyévé vált.

Kapcsolódó tartalom:

A Szent Jobb-selyemfestmény restaurálásának folyamatát bemutató posztsorozatunk [első](#) [5] és [második](#) [6] része

2026/01/24 - 15:53

Source URL: <https://oszk.hu/en/node/7479>

Links:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Hazatert-Nagyvaradra-a-restauralt-Szent-Jobb-selyemfestmeny_260124_4.JPG
- [2] https://oszk.hu/sites/default/files/Hazatert-Nagyvaradra-a-restauralt-Szent-Jobb-selyemfestmeny_260124_3.jpg
- [3] https://oszk.hu/sites/default/files/Hazatert-Nagyvaradra-a-restauralt-Szent-Jobb-selyemfestmeny_260124_2.jpg
- [4] https://oszk.hu/sites/default/files/Hazatert-Nagyvaradra-a-restauralt-Szent-Jobb-selyemfestmeny_260124_1.jpg
- [5] <https://www.facebook.com/reel/821328504286820>
- [6] <https://www.facebook.com/reel/1216016023379230>
- [7] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [8] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>